

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 2001-2002

---

1 FEBRUARI 2002

Wetsvoorstel tot wijziging van het koninklijk besluit van 19 december 1967 houdende algemeen reglement ter uitvoering van het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967 houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen, wat betreft de achterstand in de betaling van sociale bijdragen

(Ingediend door de heer Philippe Monfils)

TOELICHTING

Wat betreft de betaling van sociale bijdragen, hebben de zelfstandigen en de helpers waarop het sociaal statuut der zelfstandigen van toepassing is, twee verplichtingen: zich aansluiten bij een sociale verzekeringskas en hun bijdragen betalen.

Zodra die aansluiting een feit is, ontvangt de zelfstandige (of de bovenvermelde helper) elk kalenderkwartaal een vervaldagbericht dat het bedrag vermeldt van de bijdrage die verschuldigd is voor elk kwartaal waarin de zelfstandige zijn activiteit uitoefent.

De bijdrage moet worden betaald op het einde van elk kwartaal waarbij het bedrag uiterlijk de laatste werkdag van het betrokken kwartaal op het credit van de rekening van het sociaal verzekeringsfonds moet worden gebracht. De betaaldatum moeten worden in acht genomen op straffe van verhoging van het kwartaalbedrag.

Sedert 1 januari 1997 komt hierbij een eenmalig bijkomende verhoging van 7% die per 1 januari van het kalenderjaar wordt toegepast op elke onbetaalde

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 2001-2002

1er FÉVRIER 2002

Proposition de loi modifiant l'arrêté royal du 19 décembre 1967 portant règlement général en exécution de l'arrêté royal n° 38 du 27 juillet 1967 organisant le statut social des travailleurs indépendants, en ce qui concerne les pénalités pour le retard de paiement de cotisations sociales

(Déposée par M. Philippe Monfils)

DÉVELOPPEMENTS

En matière de paiement de cotisations sociales, les travailleurs indépendants et les aidants assujettis ont deux obligations: s'affilier auprès d'une caisse d'assurance sociale et payer leurs cotisations.

Une fois l'affiliation effective, le travailleur indépendant (ou l'aidant assujetti) reçoit un avis d'échéance trimestriel reprenant les cotisations à acquitter, celles-ci étant dues pour chaque trimestre au cours duquel le travailleur indépendant exerce son activité.

La cotisation doit être réglée à la fin de chaque trimestre, le règlement devant être enregistré au crédit du compte de la caisse d'assurance sociale au plus tard le dernier jour ouvrable du trimestre concerné. Les dates de paiement devront être respectées sous peine de majoration trimestrielle.

Depuis le 1er janvier 1997, il faut ajouter une majoration supplémentaire unique de 7% applicable au 1er janvier de l'année civile sur toute cotisation (ou

bijdrage die of op elk onbetaald saldo dat voor het eerst tussen 1 januari en 31 december van het verstreken jaar wordt gevorderd en op die laatste datum nog niet is betaald.

De niet-betaling binnen de gestelde termijnen wordt tweemaal bestraft, namelijk met een verhoging per kwartaal en met een jaarlijkse verhoging:

Verhoging per kwartaal

Alle bijdragen die niet zijn betaald bij het verstrijken van een kalenderkwartaal, worden verhoogd met 3%. Zo moet bijvoorbeeld de betaling van de bijdrage voor het eerste kwartaal van het jaar 2000 uiterlijk op 31 maart 2000 op het credit worden gebracht van de rekening van de sociale verzekeringskas.

Zolang deze bijdrage niet volledig is betaald, wordt bij het verstrijken van elk volgend kwartaal de verhoging opnieuw toegepast op die bijdrage of op het gedeelte ervan dat niet betaald werd.

Jaarlijkse verhoging

Ze wordt los van de verhoging per kwartaal toegepast en bedraagt 7%. In tegenstelling tot de verhoging per kwartaal is de jaarlijkse verhoging niet terugkerend. Dat betekent dat op een gegeven bijdrage slechts één enkele jaarlijkse verhoging kan worden toegepast.

Die jaarlijkse verhoging wordt berekend op alle bijdragen die verschuldigd blijven bij het verstrijken van het kalenderjaar.

In het bovenvermelde voorbeeld, waarin de betaling van de bijdrage voor het eerste kwartaal op het credit gebracht wordt van de rekening van de sociale verzekeringskas op 2 juli 2000, zal er geen jaarlijkse verhoging worden toegepast voor de bijdrage van het eerste kwartaal van 2000 aangezien die betaald werd voor het einde van het jaar 2000.

Drie voorbeelden tonen aan dat deze regeling toch wel heel ver gaat:

De bijdragen voor het eerste kwartaal van 2000 moeten betaald worden vóór 31 maart 2000. Indien bij het verstrijken van het lopende kalenderjaar de bijdragen voor het eerste kwartaal onbetaald blijven, dan volgt er op 1 januari 2001 een jaarlijkse verhoging van 7% en een terugkerende verhoging per kwartaal van 3% (4 kwartalen vermenigvuldigd met 3%, dat wil zeggen 12%). In totaal is dat 19% voor een kwartaalbijdrage die gedurende een jaar onbetaald blijft.

De bijdragen voor het vierde kwartaal van 2000 moeten betaald zijn voor 31 december 2000. Indien

solde) impayée, réclamée pour la première fois entre le 1er janvier et le 31 décembre de l'année écoulée, et arrivée à échéance à cette dernière date.

Le non-paiement, dans les délais réglementairement prévus, entraînera une double pénalisation, à savoir une majoration trimestrielle et une majoration annuelle:

Majoration trimestrielle

Toutes les cotisations impayées à l'expiration d'un trimestre civil sont majorées de 3%. Ainsi par exemple, le paiement de la cotisation du 1er trimestre 2000 doit être porté au crédit du compte de la caisse d'assurance sociale au plus tard le 31 mars 2000.

Aussi longtemps que cette cotisation n'a pas été entièrement payée, la majoration trimestrielle est appliquée à nouveau, à l'expiration de chaque trimestre civil suivant, sur la dite cotisation ou sur la partie de cotisation qui reste due.

Majoration annuelle

Elle s'applique indépendamment de la majoration trimestrielle et s'élève à 7%. Contrairement à la majoration trimestrielle, la majoration annuelle n'est pas répétitive. Cela signifie qu'une cotisation donnée ne peut subir qu'une seule majoration annuelle.

Cette majoration annuelle est calculée sur toutes les cotisations restant dues à l'expiration de l'année civile.

Dans l'exemple mentionné ci-dessus, où le paiement de la cotisation du 1er trimestre est porté au crédit du compte de la caisse d'assurance sociale le 2 juillet 2000, il n'y aura pas de majoration annuelle pour la cotisation du 1er trimestre 2000, celle-ci ayant été réglée avant la fin de l'année 2000.

Trois exemples pour montrer ce que le système a d'excessif:

Les cotisations du 1er trimestre 2000 doivent être réglées avant le 31 mars 2000. Si, à la fin de l'année civile en cours, les cotisations du 1er trimestre restent impayées, au 1er janvier 2001, une majoration annuelle de 7% et trimestrielle répétitive de 3% (4 trimestres multipliés par 3% soit, 12%) est appliquée, soit un total de 19% pour un retard d'un trimestre pendant un an.

Les cotisations du 4e trimestre 2000 doivent être réglées avant le 31 décembre 2000. Si, à la fin de

op het einde van het lopende kalenderjaar de bijdragen voor het vierde kwartaal onbetaald blijven, dan volgt er op 1 januari 2001 een jaarlijkse verhoging van 7% en een verhoging per kwartaal van 3%. In totaal is dat 10% voor één kwartaalbijdrage die gedurende enkele dagen onbetaald is gebleven.

Stel dat bijdragen gedurende een volledig jaar niet worden betaald. De achterstallige betaling zal in dat geval leiden tot de volgende verhogingen:

Uitblijven van de betaling voor het eerste kwartaal gedurende een jaar: 12%

Uitblijven van de betaling voor het tweede kwartaal gedurende een jaar: 9%

Uitblijven van de betaling voor het derde kwartaal gedurende een jaar: 6%

Uitblijven van de betaling voor het vierde kwartaal gedurende een jaar: 3%

Op 1 januari 2001 zal de bijdrageplichtige 30% verhoging bijbetalen op een bedrag dat overeenstemt met een kwartaalbijdrage en 7% verhoging op een bedrag dat overeenstemt met alle voor het volledige jaar verschuldigde bijdragen.

Die verhogingen komen neer op een totale verhoging van 14,5% van het voor het volledige jaar verschuldigde bedrag.

De vertraging of de niet-betaling van de bijdragen en van de verhogingen die daaruit voortvloeien, kan niet alleen leiden tot de toepassing van kwartaal- en jaarlijkse verhogingen maar ook tot de opschorting van de betaling van kinderbijslag. Doordat de verzekerde geen bijdragebon kan voorleggen, overtreedt hij ten slotte ook nog de regeling inzake ziekte- en invaliditeitsverzekering.

Dit wetsvoorstel heeft tot doel de jaarlijkse verhoging voor het niet tijdig betalen van bijdragen af te schaffen. De zelfstandige of de helper (op wie het sociaal statuut van de zelfstandigen van toepassing is), die het moeilijk heeft om de eindjes aan elkaar te knopen, wordt immers geconfronteerd met een dubbele verhoging wegens het niet-betalen van bijdragen en met een mogelijke opschorting van de betaling van de kinderbijslag. Daarbovenop krijgt hij moeilijkheden met de ziekte- en invaliditeitsverzekering. De indiener herinnert eraan dat de rechten van de zelfstandige (of van de helper op wie het statuut van de zelfstandige van toepassing is) grotendeels afhangen van de betaling van de bijdragen.

Het is de bedoeling de jaarlijkse verhoging van de bijdragen voor de zelfstandigen en de helper op wie het zelfstandigenstatuut van toepassing is, af te schaffen met dien verstande dat de terugkerende verhoging van de bijdrage per kwartaal van toepassing blijft tot de onbetaald gebleven bijdragen betaald zijn.

l'année civile en cours, les cotisations du 4e trimestre restent impayées, au 1er janvier 2001 : une majoration annuelle de 7% et trimestrielle de 3% est appliquée, soit un total de 10% pour un retard d'un trimestre durant quelques jours.

Imaginons une absence de paiement de cotisations pendant toute une année. Le retard entraînera les majorations suivantes :

Retard du 1er trimestre pendant un an : 12%

Retard du 2e trimestre pendant un an : 9%

Retard du 3e trimestre pendant un an : 6%

Retard du 4e trimestre pendant un an : 3%

Au 1er janvier 2001, l'assujetti paiera en plus, 30% de majorations sur un montant équivalent à une cotisation trimestrielle et 7% de majoration sur un montant correspondant à toutes les cotisations dues pour l'année.

Au total, ces majorations représentent 14,5% d'augmentation du montant dû pour l'année.

Outre l'application des majorations trimestrielles et annuelles, le retard ou non-paiement des cotisations et majorations en découlant, peut également provoquer la suspension du paiement des allocations familiales. L'impossibilité pour l'assuré de produire un «bon de cotisations» le mettra finalement en infraction vis-à-vis de l'assurance maladie-invalidité.

Le but de la présente proposition est de supprimer totalement la majoration annuelle pour retard de paiement de cotisations. En effet, le travailleur indépendant (ou l'aidant assujetti) qui éprouve des difficultés à «joindre les deux bouts», se voit infliger une double majoration pour non-paiement et la possibilité d'une suspension du paiement des allocations familiales, voire le mettre en infraction vis-à-vis de l'assurance maladie-invalidité. L'auteur rappelle que les droits du travailleur indépendant (ou de l'aidant assujetti) dépendent en grande partie du paiement des cotisations.

L'objectif est d'alléger le travailleur indépendant et l'aidant assujetti d'une pénalisation annuelle en sachant que la pénalisation trimestrielle (répétitive) restera effective jusqu'au paiement des cotisations restées impayées.

Artikel 2 beoogt de afschaffing van de jaarlijkse verhoging van 7% die aan de zelfstandigen wordt opgelegd wegens het niet-betalen van bijdragen tijdens een kalenderjaar.

Artikel 3 is een louter technische aanpassing aan de opheffing van artikel 44*bis* van het koninklijk besluit van 19 december 1967.

*
* *

WETSVOORSTEL

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

Artikel 44*bis* van het koninklijk besluit van 19 december 1967 houdende algemeen reglement ter uitvoering van het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967 houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen, ingevoegd door het koninklijk besluit van 10 juli 1996, wordt opgeheven.

Art. 3

In artikel 48, eerste lid, van hetzelfde besluit, ingevoegd door het koninklijk besluit van 9 augustus 1978 en gewijzigd door het koninklijk besluit van 10 juli 1996, vervallen de woorden «en 44*bis*».

Art. 4

Deze wet treedt in werking op 1 januari 2002 en is van toepassing op de sociale bijdragen die verschuldigd zijn voor het vierde kwartaal van 2001.

28 november 2001.

L'article 2 a pour objet de supprimer la majoration annuelle de 7% imposée aux indépendants pour retard de paiement de cotisations au cours d'une année civile.

L'article 3 est une simple adaptation technique à la suppression de l'article 44*bis* de l'arrêté royal du 19 décembre 1967.

Philippe MONFILS.

*
* *

PROPOSITION DE LOI

Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2

L'article 44*bis* de l'arrêté royal du 19 décembre 1967 portant règlement général en exécution de l'arrêté royal n° 38 du 27 juillet 1967 organisant le statut social des travailleurs indépendants, inséré par l'arrêté royal du 10 juillet 1996, est abrogé.

Art. 3

À l'article 48, alinéa 1er, du même arrêté, inséré par l'arrêté royal du 9 août 1978 et modifié par l'arrêté royal du 10 juillet 1996, les mots «et 44*bis*» sont supprimés.

Art. 4

La présente loi entre en vigueur le 1er janvier 2002 et s'applique aux cotisations sociales dues pour le quatrième trimestre 2001.

28 novembre 2001.

Philippe MONFILS.